

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.anjp-hb.co.za

info@anjp.co.za

EJIT EYI ENE

(OBOLO-ANDONI)

Copyright ANGP

**ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS
P.O. BOX 2191, PRETORIA, 0001 R.S.A.**

(A Gospel Literature Mission financed by donations)

EJIT EYI ENE

UWU MBUBAN EYI AWAJI M'IRE UWU IKWAAÑ EYI YOK

1 Jön 3:4 – 10

Ikpa keyi ikare aya ikpa. Idasi isibi m'ijon Fransi (Fance) inu ogak etip acha oraraka. Isa utooñ me ugbana ejit obobop ibot ejit. Ik'is'ikwaañ kubok umoñ eyi ibañ me irieñ ek'isa imuñ irek eyi ekwukwu kibañ m'oniñ Awaji okimuñ omø. Owuwa ebi ene mimuñ ejit eyi nrønlø kibañ, m'igwu ikom, m'ibokø aya ejit, m'ikañ si aya Ekwukwu m'emen kibañ.

Ngbø okifuk ikpa yi, soso, kikañ me nkeek ibe k'ire m'emen umoñ eyi ejit kwuñ keyi k'owu oboköt ifuk m'imuñ lekkwuñ. Usini ngbø, owu ire ogwu ok'itøbø ibot inyi yok, m'ire ogwu eyi Kraist, m'ire ogwu ok'ifo uduñ m'igogøqñ Kraist, owu momuñ ogugo (lek) kwuñ ik'Awaji okimuñ. Awaji ikak'ikpø ene chieñ m'isi (Awaji ikak'ilibi ene chieñ). Ik'ikpø ene m'ejít, Ikak'ikpø si m'isi m'ire akpalek ene.

Yok ire nte ebi ik'ikañ ataak, uboñ eyi udun ok'ikpulu linyoñ keyi. Ik'inwene lek-kañ kubok ogwu-osat eyi utooñ, ire me ngbuduñ, omø ikaya ire ogwu-osat eyi utooñ ike owuwa ebi ene ek'imoñ omø; ire ema ekinañ ejit me ngbø ema emuñbe njak eyi ijo-irørø kañ me ngbø mbum kañ okpøkbe. Ike ikupbe m'ukot ikañ, ikeya ke ikikup me ngbø keyi; owuwa eb'ikwaañ (apostul) ataak owa, eb'ikwaañ ofiañ, ek'inwene lek-kibañ kubok eb'ikwaañ Kraist; ikare si nkø ijot chieñ, mije Yok me lek-kañ ik'irø inyi omø ibeelek ogwu-osat eyi utooñ. 2 Ebi Korint 11:13, 14. Ebi yok orøbe inyi chieñ me ekikeek kibañ ikana (iniñ) udun inyi ema ekaköt ikimuñ imuñ mechieñ eyi Awaji, me nbugbo (itøñ) me umin eyi Awaji; ema kpekañ unye ikøköt imuñ Kraist Jizos ogwu ntabansibi kibañ. 2 Ebi Korint 4:4. Ene ebi awaji eyi linyoñ keyi otapbe anaañ inyi ema ekaköt ikimuñ ngbø ema ek'ilibi ekot is'iniñ m'ichep me tukutuku eyi ngbø ikakañbe itata, m'ilibi is'iniñ m'ukañ ama-yok (hell) eyi okikup ire ngbø ikakañbe itata; eyi okisa biridoni (brimstone) ilomo. Ema ekwokwu m're Awaji okikup, mire si ebi ekwukwu eyi linyoñ keyi okikpulu. Ebi Efesos 2:2.

Inu etøñolek irø ibe Gwuñ Awaji isibi utooñ ire ibe ke omø mojjaka otutuuk ikwaañ eyi yok. 1 Jön 3:8. Ik'igele lekkinyi m'irak Awaji. Ik'isisik ibot inyi Yok, omø molibì itele enyi. Ik'itaba lek-kinyi iriak melek Awaji, omø motaba lek-Kañ iriak si melek kinyi. Jemes 4:7-8.

Me ngbø owu okifuk ikpa yi, kikpø chieñ melek otutuuk ogugo kañ, me kidømø ejit kwuñ gaalek kpø. Chiek si ibe eketañ chieñ ekpø emen ejit kwuñ irek kañ. Ire oweek imuñ ibe k'ejit kwuñ isak, m'ijot me otutuuk nrønlø, kagwaka itele, kalelet omø si, ire chiek me tumu otutuuk nrønlø

(fuk ijo) kwuñ sibi. Ire eji ikibe k'eki kpekiro ilo, eji ekisiañ lekkiji, atikø ya kpunu m'men kiji. Ire, ire eji ikitumu nrönlö (ikifuk ijo) kiji isibi, Awaji igbe ogwu utooñ-ejít, m'ire si ogwu ata-iröqö ibe k'Omö motele otutuuk nrönlö kiji. Ire eji ibe k'eki kperöqö ilo, eji ek'irö Omö ogwu-ataak. Ikö Kañ kpunu m'men kiji. I Jön 1:8-10. Ik'igele lek-kinyi m'irak ubök onyenye eyi Awayi inyi Omö ikitele otutuuk nrönlö kinyi m'ik isa eje Jizos Kraist okikup unye otu-ewe igwök enyi itana.

Ire owu okare ogwu Awaji okikpulu, owu more ogwu Yök okikpulu. Ire okare usuñ nrölo, owu more usuñ Awaji. Ire nrönlö okikpulu (ok'ikañ unye) m'emen kwuñ, kagwaka itele, kalet. Ire, taañ ukpo gwen Awaji ogwu oboköt irö inyi owu osibi m'usuñ eyi nrönlö sa m'unyeyi Jizos Kraist ogwu onu me linyoñ keyi inyanyaña otutuuk ebi nrönlö, ichechili chieñ ebi anaañ, isasaña eji isibi m'udun, me isasaña udun m'emen ejit kiji. Inu isasa eji itap m'emen utooñ eyi nbugbo (itoñ) Kañ. Jizos inu iröqö iny'eki enaña m'unye eyi nrönlö me Yök me ekaña lekiji. Sa me lek-Kañ k'eki ekikañañ ntabansibi inaña m'emen nrönlö. Owu okikeke m'isi Awaji ogwu mbuban, ogwu okimuñ m'ik'iriqö inu nlelet me inu nchichit gleelek eyi eji ek'irö, me nkeek kiji gleelek. Owu kpoköt ilet lek me ikwaña kwuñ ibe Awaji ikamuñ. Ire ogwu okiwop uton m'agba ibot kpoköt ik'inö ikö nje? Ire ogwu orom chieñ kpoköt ikimuñ ere nje? Ata Okwa 94:9. Mije chieñ Kañ ikikup m'oniiñ gleelek eyi ebilene, me ukpat gleelek eyi ikijak. Omö ik'imüñ otutuuk isaña. Kpunu udun, kpunu si ogugo nkpo eyi nkpa, ere ebi ikirö ijo inu ebeköt igbalek iria, m'ilet. Job 34:21-22. Mije chieñ Jehova ikije ikana linyoñ gleelek, ijejeeñ ibe k'Omö ire ogwu onyenye m'ik'itet otutuuk ebi ejit okikup me lek-Kañ inye. 2 Nkpo Erobe 16:9; Jön 2:24.

Ugbana ikikup inyi ogwu keya ekitele ijo kañ inyi, ogwu okichit si otutuuk nrönlö kañ. Ugbana ikikup inyi ogwu Jehova okikpö ijo kañ ilo chieñ, kpunu si ofiañ m'ekwukwu kañ. Ata Okwa 32:1-5; Fuk si Ata Okwa 51. Jizos ikigwen chereyi, m'ikibe: "Ina me lek-ña, otutuuk kinyi ebi ikikpañ lek m'ikwaña, m'ik'ibeme ulobo efít; mafeme m'inyi enyi usikifi." Matiu 11:28.

ADASI OGUGO

Ogugo keyi ikijeeñ ibot ejit eyi ogwu okiniñ m'ik'iriak Yök me ogwijo eyi linyoñ, enerien m'ire enenwaañ, ogwu ikakaañbe ngwunkom inaña m'ekwukwu eyi linyoñ keyi, me ulök eyi ijo inu gleelek me iweweek eyi akpalek. Eyi keyi ire ata nkpo ekigwen "umögöñ" eyi ejit kañ, ike Awaji okimuñ omö. Chieñ kañ eyi okikup adadaañ, m'ikiniñ jik, ikijeeñ ibe k'omö ikinwo miñ okisa ene. Urök 23:29-32.

EJIT EYI OGWI NRONLQ (OGWIJO)

Ekene okimuñ ukwook? Ekene okikaañ ufiejit? Ekene okikaañ ufiak? Ekene ok'ikeke inye m'ibaak ibaak? Ekene okigana ere m'ik'itap okput? Ekene okikaañ unan me kpunube inu ororo? Ekene ke chieñ okiniñ ejeje? Ire ebi keya ik'ikeke inye ijøñø ngbø m'inwø miñ, ebi ikiweek miñ eyi ewoløbe. Kakpø miñ ike ikiniñ ararañ, ngbø ikitip ntitip m'men kòpuru, me ngbø ikiriak m'men iko. Me ngbuduñ, omø motøk owu kubøk ijijunu, m'ilom owu kubøk efereñ. Chieñ kwuñ mokikpø si enenwaañ ogwu ikarebe nwa kwuñ, ejit kwuñ mokitumu si inu ikpak.

M'irak ibot ene ya, owu momuñ ibot-ejit eyi ene, me esese chieñ anam-oron eyi ekisa iwele ijeeñ owuwa nrönlö okikup m'ejit ene. Ibot-ejit ire erek (agwut, m'ire uwo) eyi nrönlö kiji. Awaji ikibe: "Ejit ene mikiwa ofiañ me lek igak otutuuk inu, m'ikifiek lek ikaañ, ekene oboköt irioñ omö." Jeremaya 17:9. Jizos me lek-Kañ itumu ibe: "Mije, ijo erikeek gleelek, me ugaranwa, me ichiiñ ino, me ikpañ ene gleelek, me ijoyet, me ofiañ, unyibot, ijo chieñ, oriara, ugumu, ochicha, ntumunfiat, una erikeek, me itumu Awaji ifiat; ijo inu chi gleelek ekinaña m'emen ene, m'emen ejit ene k'ema ekinaña isibi: ema si ekifiat ene." Maki 7:21-23.

UNQN UGUMU, M'IRE, UNQN EKEREKE

Adasi inu ire unqn ugumu. Unqn keyi mikijaañ uja enenen m'ikikañañ ata akukoñ okijañañ si enenen. Ikiro inyi ejí ekerioñ inu obaalek ugumu. Lusifa, Cherubi (Ogwu-osat) ekenbe arañ m'ibot, ogwu okikañañ utooñ inyi Awaji m'ike nbgö ge, irõn naña mije ugumu, m'ikana yok ogwu oriara Awaji. Aizaya 14:9-17. Yok ire ogwu-osat eyi udun nbgö yi, ikaya ire ogwu-osat eyi utooñ ufi.

Ugumu ikijeeñ lek-kañ m'owuwa oniñ. Usini ebi ene ek'igumu lek mije nkpoñ-nkañañ kibañ, mije owuwa nkpijöñ kibañ, owuwa uwo kibañ m'ire ijöñ, me naña me nkponken unye otu-ewe ema ekikañañ, eyi naña mije keya esip ikak'itet ema. Usini ebi ene ek'igumu lek m'ik'igugo lek mije ama kibañ, mije irioñ-inu kibañ, m'iyare ikpa ile me uga nkweeñ inu kibañ, sa me ikañañ unye m'ike inu linyoñ yi okisa ije ijaañ inyi ema, naña me ata uja akpalek ema ekikañañ, me sa si me owuwa esese oniñ ikike okup ikeyi.

Owuwa ebi ene ekiweek uja inyi lek-kibañ naña m'itap nkpoñtubök, nkputoñ, me ichiñ ndu me poda, m'itaba imaañ ikana emen isi kibañ, akpalek eyi Awaji orombe ijaañ isaña. Eyarø, Awaji ikiro ikeme ebi ugumu; ire, ikinyi ebi ik'igele lek unwon. 1 Pita 5:5. Awaji mikicha gogolek me ugumu. Urök 8:13. "Ugumu ikije sabum jakajaka, gogolek ikije m'isi sabum ikakana-iröñ irab'inu." Urök 16:18.

IBO

Ibo ikitumu iwele ijeeñ ulok eyi akpalek, irö nkpoñ-ikpak me inu-nsebe, igat enenwaañ okañañ olom, m'ire enerien okañañ nwa me ijoyet eyi enerien ikakaañañbe nwa m'ire enewaañ ikakaañañbe olom. Ibo ikifiat lek-kañ m're gleelek ikisi. Ikeya ke ulop ebi ene ekiro. Ere gleelek ema ekisi, ema ekisa ubök, me chieñ, me ukot, me iferelek eyi ofiañ ik'iweek unene. Ugaranwa me ijoyet m'esese oniñ imumana enenen m'ijo nbgö okup ikeyi. Nsabon irieñ kpeyaköt ikitet lek-kibañ ikaañ ire ike ebirien ikaañ nwa m'ebibañañ ikaañ olom, me ebi nwakpa, m'iyare, ebirien nwa kibañ okwube ekiluk uwgem m'emen ugaranwa. Nrönlö me ijo eyi ama Södöm me Gomora ikitet uwgem obobop ebi ene inye m'isasa irö ikö eyi Jizos otumube iso, ibe ke

okputut ngbø yi mobeelek Sòdòm me Gòmòra. Me ama ekigwen Zulu eyi okup me Basuto, ema ekigwen ogwu ugaranwa m'ire ogwu ojeyet 'IBO'; ikeya ke ikikup m'ido gleelek, m'ikere id'Obolo kiji. Ogwu okikañ m'ikiluk ugjem okup ikeyi kpokañañ uche m'ama uboqñ eyi Awaji, mije ema ekikup m'uduñ-ama; me otutuuk ebi ikikpañañ ene, m'ebi ikimin yok, me ogwu keya okimuñ ikañ-ataak mechieñ m'ikiluk si ugjem m'emen kibañ. Ichechili 22:15. Awaji ikitumu inyi owu me emi ibe: "ILIBI ITELE ULÒK EYI UGARANWA". Nrònlo gleelek eyi ene okirø ikakigbañañ me akpalek, ire ogwu ugaranwa ikitap otutuuk lek-kañañ m'emen m'ikirø ikeme lek-kañañ gaaga. "Keke? Enerieñ m'iyare enewaañañ gleelek okifiat uwu mbuban eyi Awaji (ubo mbuban eyi Awaji ire akpalek kwuñ), omò si k'Awaji obojjjaka, mije uwo mbuban eyi Awaji ikikup mbuban, uwo mbuban ya k'enyi ere." 1 Ebi Kòrint 3:16-18; 6:15-20.

OKODI

Okodi ikikpa iwele ijeeñ ijo eyi uga inwò miññ me uga irerie . . . Okodi ikirie otutuuk nkpo ikimuñ m'oniñañ kañ. Ikak'iriøñ ata inu, ikak'iriøñ si eyi ijo – ikak'igobo isi nkpo ikirie, ibeelek ike ebilene ekitaka anam oron eyi okwu me lekkañañ gaaga naña m'orukañañ m'iyare anam eyi ekpañañbe sa m'iyayaka ebek.

Ema ekitaka eje, ikputon me akukçoñ me esese ofufi anam owawa eyi Awaji obe ejí ekataka. Nninaañ Eb'Ikwañañ 15:20; Aizaya 66:3-7. Ogak eyi keyi, ema ekifo isi ikifiat akpalek kibañ, eyi ore uwo mbuban Awaji, naña m'irire njoñ, inwò njoñ me ijonoñ (inwañañ-ekwukwu) eyi okitap ijo orukañañ m'emen akpalek me emen eje kibañ; eyiyi okirø si inyi ema ek'eluk ijo ugjem m'ire ugjem eyi nrònlo. Setan ok'irø inyi ijo ulòk-ebek njoñ yi ikilòk ema m'unye, itata naña m'unye eyi Awaji k'enerieñ m'ire enenwañañ gleelek oboköt is'itele inu ikike eyi okisiki ebilene ifo ijøñ keyi, m'ikisa si esip ijet ebilene. Ebi nsabon m'ebi ijija m'ebi ugane kpeköt ikikañañ ata nkeek m'igwu ejit kibañ ikom obaalek inwò unye miññ okisa ene, miññ bia (beer), miññ Obolo, brande me owuwa miññ okisa ene. Ike ikikup, kpunu ogwu nnwonsa gege obokaañañ uche m'Ama-uboqñ eyi Awaji. Miññ bia (beer) ya ikare inorie, omò ire nkpo inwønwoñ okiwuwølø ene ibot m'ikitap ene anyoñ me chieñ; ikakichiek ibe ngobontet ene ikiso ikup, etele me kpekpe k'ebi ikinwoñ miññ ere, ebi egonbe ifuk-ibot me ngobontet kibañ ichit, ema kpeya iköt ikinø lek. Miññ ikirø inyi ene ik'ikeek ijo ekikeek isire lek ikpakpañañ ene, eyi, ire omò mokup m'ofo chieñ, kpomoköt irø.

"Miññ ire ogwu ok'irø ene nkpo esip, inwønwoñ ok'ikana ene me chieñ ikitumu ene ifiat; ebi gleelek ikisa lek-kibañ inyi omò kpenø lek." Uròk 20:1. M'irak Ikañ ke Mosisi, ene gleelek okañañ gwuñ nkpacka-ibot, ogwu okinwoñ miññ isa, ekisa ewuuk itøbø omò ikpañañ. Deut 21:19-21. Ebi gleelek

ik'irə bia (beer) m'ire unye miin m'ebi ikinyam miin chi geeeek okisa ene, oyerebet itip otutuuk kibañ si, mije ikə Awaji ibe ikei: "Ukwook ikikup inyi ogwu keya okinyi ogwu-melek-kañ nkpo inwənwo, ogwu ok'itəkə miin inaña m'emen ikə, m'irə ibe omə inwə miin isa." Hab 2:15. "Kponwən inyi ebi keya ikitə lek m'inwə miin me ebi ikichiek unye m'inwənwo unye miin. Aizaya 5:22. "Ikachiek ibe efiañ enyi, m'ire ebi ieñ me ebibaañ ebi kpekaañ nwa m'iyare olom, ikigat lek-kibañ, ebi ikiriak m'ikimin yok, ebirieñ me ebibaañ ebi ikikañañ nwa m'iyare olom ikigat lek-kibañ, ebirieñ ekisa lek-kibañ irə ebibaañ, m'ire ebi ikifiati lek-kibañ m'isi ebilene, m'ire ebi ikisa uganachieñ iboko ene nkpo, kpekaañ uche m'Ama-ubooñ eyi Awaji." 1 Ebi Kɔrint 6:9-10.

"Ngbə yi, otutuuk ikwaañ eyi akpalek ikisibi utooñ; ema erechi: Ugaranwa eyi ebirieñ me ebibaañ ebi ikikañañ nwa m'iyare olom, ijoyet eyi ebirieñ me ebibaañ ebi kpekaañ nwa m'iyare olom ekije, irə nsak nkpo, ulək akpalek, iriax me imin yok, ikok ugwuñ m'ire ikpañ ene, ochicha, irə inu esese, iboko ijo irqo me lek ofufi ene, unaafnejit, ibaak-ibaak, m'ire gologolo, itet orə m'ijoñ eyi ichechiek ikagbebe, chieñ m'ire ejit ile, ikpañ ene, inwə miin isa, unwəqoñ eyi okput ikagbebe, me inu obeelek echichi; ebi ikirə ikpalek inu okikup ikeyi kpekaañ uche m'Ama Ubooñ eyi Awaji. "Ikak'ichiek ibe unye miin eyi okirə ene nkpo esip ikisa enyi, ire ikijot m'emen Ekwukwu Mbaban." Ebi Efesos 5:18. Ebi keya ebek okirak ke Jizoñ, ogwu ore Obguruk (Odidim) eyi muñ uwgem okigwen, ibe: "Ire ikañañ ogwu ebek okirak, ebe ya inu melek na m'inwə muñ eyi uwgem." Jøn 7:37, 38. "Jei, ene geeeek ebek okirak, omə inu melek muñ, ogwu ikakañañbe ikpoko, na, m'e lep me rie, a-ñ, na lep miin vine me muñ-ebe m'ikike; kpunu otu-ewe me lek. Keke orə enyi ekifiati ikpoko kinyi me nkpo ikarebe inorie? keke orə enyi ekikwukwulu m'ikikpañ lek mije nkpo ikakeb'ijot owot?" Aizaya 55:1-2.

IKWUT

Anam keyi ikije ije ususuk m'ikikpa iwele ijeeñ obaalek nrənlə eyi ubbek, iwot me ekarobe nkpo me ngbə ogbegbe. Ekachiekbe melek ikə Awaji ibeelek nrənlə eyi iwot. Ogwu ubbek ikiroñ iniñ emen ntənkpo ngbə geeeek. Kpañasi isesi ikwaañ, ikigobo ichechiiñ ino. Ogwu okichiiñ ino moköt ikpañ ene. Ugbek eyi emen ekwukwu ikigban ejjuriak, ikakifuk Ikpa Awaji (Ikpa Mbaban – Bible); mije, inaña m'emen ikpa yi k'eji ikikañañ uwgem eyi ikakañañbe itata. Ogwu ubbek ikibam isesi uwu Awaji. Ekarobe inu me ngbə ogbegbe ikichiiñ ngbə m'inq; okputut kañ ikire tukutuku me jakajaka me nfiat. Me ngbə Awaji okitumu ikə ibe owu osa ejit kwuñ onyi omə ngbə yage, yok irabi inu m'ibe owu: 'kachiek, tele re iyakwut, m'ire ofufi egwe ngbə irek mobosibi inyi owu, eyi, jei, ofufi egwe kpoya ikup igak cherei.' Owu okek'ifo isi ikinyi, m'ikifiek ngbə megee owuwa usen irabi iraka, naña

me acha sire acha, megee isire ngbø nkpa is'igwen owu isaña me uwuulek, me ngbø owu kposekeek; ire okakañ Kraist, Gwuñ Awaji m'emen kwuñ, kpunu unyaña is'in yi owu m'ir'okwu. Mije keyi k'Awaji okibe: "Cherei, ire owu ono ida Kañ, katet ejit kwuñ inye." Ebi Hibru 3:7, 8.

Ebi ofia iwot ekisa ikpok ikwut iköt ugwuñ kibañ eyi okitumu ibaalek ijo inu eyi iwot me ebikañañ, kpañasi itotooñ ejit melek Awaji ogwu okiluk ugjem. Kpañasi igwegwen Awaji ogwu okiluk ugjem me ngbø orukañ me ngbø uyorolek eyi ebi ochicha, ebi ene eya ikitooñ ejit melek yok, ugwuñ ijøñ uti, ijijunu, ewuuk, ifu, ukwuuk irin m'ire ukwuuk me ibot anam eyi esisokobe ikpa, ngbidim uti, nkøm-ochichim, akpakpa oge, isijøñ me owuwa teñeteñe nkpo ebi ofia iwot ekiwaba isibi, mere ikigbe ibe etooñ ejit melek Awaji Orom, Otana—Ogwu okitaba ema isibi m'uyorolek. "Ikachiek ibe ebi ikifaka yok ek'eluk ugjem." Isesibi 22:18.

"Ekak'imuñ ogwu okirø ibe gwuñ kañ enerien m'ire enenwaan ikiye itibi ukañ, m'ire ogwu okido idunu, m'ire ogwu okisa akpainyoñ itumu ata m'iyare ijo ngbø; ogwu okirom nrirom, ogwu okigolo yok, ogwu okitobø ene ugwuñ, ogwu okigwen ekwukwu, m'iyare ogwu okitet ncha, me ogwu ogbolo-ikañañ me ogboloodom okisa is'ikwaañ, ogwu okido eb'ekwukwu inu, ogwu okijak ekpok m'isi yofia, me ebi orukoro, m'etete kinyi. Mije otutuuk ebi ikirø inu chi greelek ere tukutuke ife m'isi Jehova." Deut. 18:10-12.

"Ikaya ikigoñ ebi ikigwen ekwukwu, ikawee si ebi yofia kasi ema ifiat enyi, Emi ire Jehova Awaji kinyi." Levitikos 19:31. "Ogwu keya okikana igçoñ ekwukwu me yofia, ikigoñ ema iro ugaranwa. Mayaka isi ña ikweek ene keya, m'iro ikeme omø, mafiek si omø isaña m'etete ebi kañ. Enyi mekisiñ lek-kinyi esese, m'ikikup si mbaban: Mije emi ire Jehova Awaji kinyi." Levitikos 20:6, 7. "Jizos Kraist gaalek ore ogwu okigwa m'emen ekwukwu me ibot-ejit me akpalek, ogwu okitele otutuuk nrønlø kiji, ogwu okigwa otutuuk orukañ kiji." Ata Okwa 103:1-3. "Ire ikañañ ogwu m'etete kinyi okifiak orukañ, ene ya igwen ebi ugane uwo-Awaji (ikare yofia/ofia yok) inyi ema eriak uriak melek kañ, me eken omø arañ m'ibot m'erieñ Okañañ-ene, mije uriak eyi ichechiek monyaña ogwu orukañ ya. Okañañ-kiji morø si inyi omø inaña ikeke. Ire ibe k'omø iro ilø, metele otutuuk nrønlø cha greelek inyi omø. Ge ikitumu otutuuk nrønlø kañ isibi inyi ge, ge ikiriaak uriak mije (m'ibot) ogwu-melek kañ; inyi, sa m'ikeyi, mek'igwa orukañ kinyi. Uriak eyi ogwu ata-irøro ikikaañ unye, m'ik'isi unye ikwaañ. Jemes 5:14-16.

Ike owu okifo isi ofofuk gwuñ ikpa yi, Awaji okitumu ikø inyi owu, ibe: "gwukom naña m'emen otutuuk nrønlø me ijo, me sa ugjem kwuñ nyi Awaji." Ire ekwukwu eyi ikwut okikpulu m'emen ejit kwuñ, okirøkø ikø inyi owu ibe: "kagwaralek iro, ikare cherei k'owu mosa lek me ejit kwuñ inyi, tele re iyakwut, tele re nde okinu, tele re ofufi acha, eyi keya obonwøn;

dasi tumu nyi nwa kwuñ; me dasi riñ nkpø nte kwuñ obotumu, kaañ nwa m'ire olom me fiék bón kwuñ afi sabum. Kpañasi owu inönö ida Awaji, osasa otöñ kwuñ inyam inyi ida ofiañ eyi yok. Sa m'ikeyi, owu otetet ejit kwuñ inye megee inyenye kubók uduñ ikwut.

EGBE

Anam keyi mikikaañ unye me unaañ-ejit eyi urak ebek eje. Ikikpa iwele ijeeñ obaalek unaañ-ejit, ejit-ile, ibaak-ibaak, me owuwa esese inu okikup m'ejit ene. Ogwu geeelek ejit-ile me unaañ-ejit okikpulu moköt iröñ inin m'owuwa ijo iröqø eyi igbana-ibot, itap awø, igbo yok; me ikpañ ene, owuwa ngbø. Usini ngbø ebi ene ekinwo ijo yok (m'ire imen ijo ugwuñ) naña m'inwø miin bia, brande eyi ok'irø inyi omø ikaya iköt ikitet lek-kañ. Owuwa ebi ene ebi kpekaañ uny'ejit iröqø useeñ nkpø ekinwo miin iraka lek inyi ema eköt, m'ire, inyi ema ekaañ uny'ejit iröqø useeñ ijo nkpø ofufi ene oröbe ema. "Miin kibañ ire iwot eyi ikpile ujöñö ijijunu, me ijo ugwuñ eyi iwokiwo okifiek lek ikaañ." Deuteronomi 32:33.

Irø useeñ nkpø mikitop m'ejit ogwijo, ire Awaji ore ogwu okirø useeñ nkpø inyi ejí. Jizos itumu ibe: "Ikimuñ ebi oriara kinyi mechieñ." Awaji ichiek uchiek itetele otutuuk nrönlo kiji ire ejí ikitele ijo ebi ik'irø ejí ilo inyi.

IJIJUNU

Me ngbø oraraka, eyi keyi ire anam erombe eyi ojajaañ igak otutuuk anam. Omø oleke Adam me Ifu m'ogø Iden, mifiat utop ngbaañ-nrø eyi ikup-me-ge ema ekaañbe melek Awaji. Yok ikaañ ujarajit me ngbø imuñbe ibe k'Awaji umuñ adasi enerien me adasi enenwaañ mechieñ ire ike iröbe ema ebi ikikpulu otutuuk linyöñ kpañasi Lusifa (Setan). M'ujarajit ke Yok osa itöt ijo ntöt eyi ojeje ike nkeek kañ oweekbe; imomuñ ibe k'omø ijijaka ugwm me ngbaañrø ile ene okaañbe melek Awaji. Ijo eyi ujarajit eyi okikup m'ejit me ugwm kwuñ, omø okikput m'ikigbañ owu ubelejít, me ngbø ejit ebi ofufi ene okibe.

Eb'ikwaañ eyi Kraist ek'ekup me mbem eyi ugwm kibañ me ek'egbala chieñ kasi ema ikaañ ijo ekwukwu eyi ujarajit, ire moneme Awaji isasa ofufi ogw'ikwaañ kañ is'ikwañ, m'ire igbana omø igak ike ikigbana ema. Ujarajit (ijo chieñ) ikitap owuwa ijo ekikek m'ejit ene; ikiro ibe ge ikicha ge, ikek'ifiat esuuk, moköt irø ibe owu okpañ ene m'uwo ebi okikañ ujarajit inyi. Ire ujarajit ikikup m'etete olom me nwa, moköt ijijaka ototukañ me otutuuk ugwm kibañ. "Ujarajit ik'inye kubók udöñ nkpa." Okwa Solomon 8:6.

AKWQOK

Akwqok ikirie inu m'ijon m'ikitumu iwele ijeeñ obaalek nrönlö eyi ijo ebek eyi okikup m'emen nkponkaañ me imuñ ikpoko mechieñ, eyi okire ugwuñ ijon eyi otutuuk ijo-nkpø gleelek. 1 Timoti 6:10. Ikaañ akwqok okikup m'ijon Kongo eyi okitaka nlöt megee owot irabi ijot omø m'irama ibum kpas, omø irab'ikwu igøñ ebek urie. Ogwu okikañañ ijo-ebek me lek nkponkaañ ikak'ichiek icheche nkpø, ikak'inyi ebi ugboñ m'ebi ikikup m'uyot inu. Ikikwukwulu m'oniiñ gleelek, m'ata oniiñ m'iyare ijo oniiñ, ichachiañ otutuuk inukañañ okijot linyoñ yi, me ngbuduñ nkarakat me nyak mirabi itaka ema ifiat, eb'inø mirab'ibum iniñ m'ichiñ otutuuk cha isaña. Mije keyi ke Jizos otumu ibe ejí ek'esiñ inukañañ kiji m'emen inyoñ, ere eb'inø kpebeköt ibum iniñ m'ichiñ, mije, ere inukañañ kwuñ okikup, ere ya si k'ejit kwuñ okikup. Matiu 6:19-21.

Ekan me otutuuk uwo kañ michep (mijijaka) mije imomuñ ngbidim ekwe okuket me ekwe ararañ (gol me silifa) me nkponken unye otu-ewe mechieñ: nkpø echobe ataak inyi (efiekbe otu inyi). Josua 7. Judasi Isikarioti, ogwu okigoñ Jizos m'uduñ m'ike ngbo oraraka (ijijaka) ichep mije imuñ ikpoko mechieñ igak Jizos. Matiu 27:3-5.

YÖK

Eyi keyi ire nte ebi ik'ikañañ ataaak me ebi ikiro ikañañ ataaak. Omø okikpulu otutuuk anam kubøk ogwokibem arøñ me ogwu okikpulu ejit ebi ene. Jizos itumu ibe: "Enyi enaña melek nte kinyi, ijo ulök kañ k'enyi ekiweek irorø si ngbo gleelek. Omø ire ogwu okikpañañ ene bene m'akpatu; kpunu atikø geege m'emen kañ. Ngbo gleelek ikitumu ikø ataaak, ikitumu eyi lek-kañ, mije omø ire ogwu ok'ikañañ ataaak me nte eyi ikañañ-ataak. Jøn 8:44.

NTERONYAÑ

Nteronyañañ ikitumu ijeeñ ngobontet okikup m'ejit ene. Ngobontet eyi iriñ ata inu m're ijo inu. Ebi Rom 2:15; 9:11; 1 Timoti 4:2; Taitosi 1:15; Ebi Hibru 10:22. M'ere keyi, nteronyañañ ya ifefit, mifiat; eyiyi ikijeeñ ibe k'ijo iniñ ijot emen kañ. Ikwokwu mije ik'iro ilø ngbo gleelek, ikana anaañ, itele ata oniiñ, ikaya iköt ikiriñ agañ ata m're agañ ijo. Itata Eje ke Jizos oboköt igwøk omø itana. Ebi Hibru 9:14.

CHIEN

Chien Awaji ikikup m're gleelek m'ikimuñ inu gleelek okikup m'emen ejit ene. Kpunu inu geege okilet me chien Awaji eyi okigeeñ kubøk ukañ. Mije Omø ikiriñ m'ikimuñ nlelet ekikek gleelek me ntöt eyi ejit ene. Usini ngbo, owu ire ogwu okiro ijo inu m'emen udun ogak otutuuk udun eyi

eririeñ, m'iyare, m'emen irem eyi akaron okikup yaradip; m'iyare, m'emen irem okwaañ ile ododök ito nbugbo: ere geelek morere, Awaji ok'imuñ; kauuuk lek-kwuñ, Awaji ok'imuñ.

OGWU-OSAT (EYI AWAJI)

Ogwu-osat ikjeeñ Ikq Awaji. Owu ogwu ekifiañ ifiiñ, owu ogwu ekisa ije iloñ öniñ, Awaji ik'itumu inyi owu ibe: "gwukom inyi utooñ eyi Awaji iniñ ejit udun kwuñ." Ata ogwu okifuk ikpa keyi, Awaji ik'itumu inyi owu, naña m'ikpa keyi, ibe owu: "gwukom, gwukom, gwukom ngbókei."

EKEREKWUKWU

Unq keyi ikitatana m'ikikup esuuk esuuk; ikak'iweek ikq, ikak'ifiat si lek-kañ: eyiyi ire Ekwukwu Mbaban Awaji. Ekwukwu eyi Atikq eyi okitip ijo inu oyerebet me ata-irorø. M'emen ogugo keyi, Ekwukwu Mbaban ik'ikweek m'inyoñ ibot-ejit-ene. Omø ikak'köt iluk ibia m'rere ijo m're nrönlö okikpulu.

BÖN ALÖM UKAÑ (MBUBUUKAÑ)

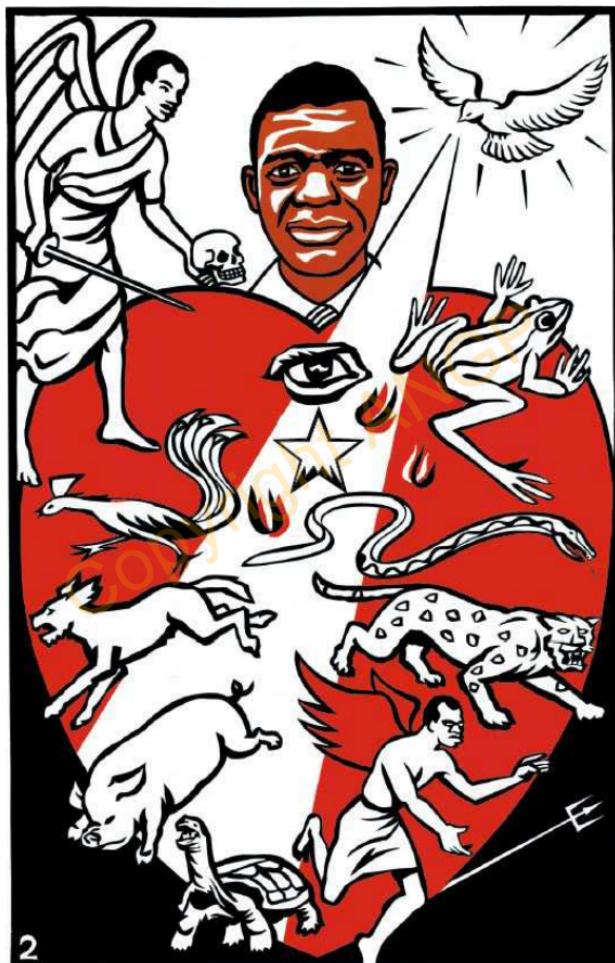
Bon alom ukañ okigeeñ ikana ejit ogwijo okokop ikjeeñ imuñ mechieñ eyi Awaji ok'ikana ejit eyi nrönlö okokop. Mije nkpa ogwijo ikak'ibele ejit Awaji, ire ik'iweek ibe omø igwu-ikom m'ikiluk ugjem. Jizos inu inyanyaña ebijo. Unwqoñ ilile ik'ikup m'emen-inyoñ mije ibot-ejit ogwijo ge okigwu ikom. Awaji ikiweek isasa Eje Gwuñ Kañ Jizos Kraist, eyi bon alom ukañ chi ek'ikeke m'otuchieñ, igwók ejit kiji itana. Imuñ mechieñ Awaji ikiweek inenin ejit okitqoq, mifiik, mibook. Bon alom ukañ chi ekijeeñ EJE GWUÑ ARQOÑ AWAJI okibeme otutuuk nrönlö eyi linyoñ keyi isaña. Jizos ik'ikeke m'isotu eyi ejit kwuñ, m'ikitqoq ubók igwen owu. Ire ochili, m'rere ogwuku ejit kwuñ inyi omø, moniñ, m'igwók ejit kwuñ itana, m'irø inyi owu onwqoñ unaañ-ejit eyi okinu.

Ire ogugo keyi m'rere inu egwwoook yi eyi ejit ene ikutumu irek eyi ejit kwuñ ikpok mbum, taañ ukpo gwen Awaji, chili ejit kwuñ nyi Omø inyi utooñ eyi Ikq Kañ itibi iraka iniñ emen kwuñ. Chiek melek Okaañ-kiji Jizos Kraist, monyaña owu. Awaji monyi owu aya ejit, m'itap aya ekwukwu m'emen kwuñ ire obeek omø. Eyiyi ikisibi utooñ m'emen ogugo eyi okigooñ eyi keyi.

OSO OGUGO IBA

Ogugo keyi ikjeeñ ogwu obene igwogwu ikom m'ikiweek Awaji. Ogwu- osat ik'ikaañ Ogetim, Ikq Awaji eyi okiluk Ugjem, migwat, m'ik'isi üny'ikwaañ, m'reke si igak ogetim greelek eyi okikañ is'iba, m'ikichim itibi

iraka iniñ ire icheche ibot-ejit me ekwukwu, me olik-usok, me ngbi, m'ikidomø irioñ nkek me ntöt geeeleg eyi ejit ene. Ebi Hibru 4:12. Ogetim Awaji ikitap me nkek kiji ibe ke nkukpe eyi nrönlo (ijo-nkpø) ire nkpa; ufi si, ibe ke emisin inyi ene geeeleg ikwokwu ngbø ge gaalek, me ngbø eyi keyi is'iraka oyerebet mogogøñ. Ebi Hibru 9:27.

2

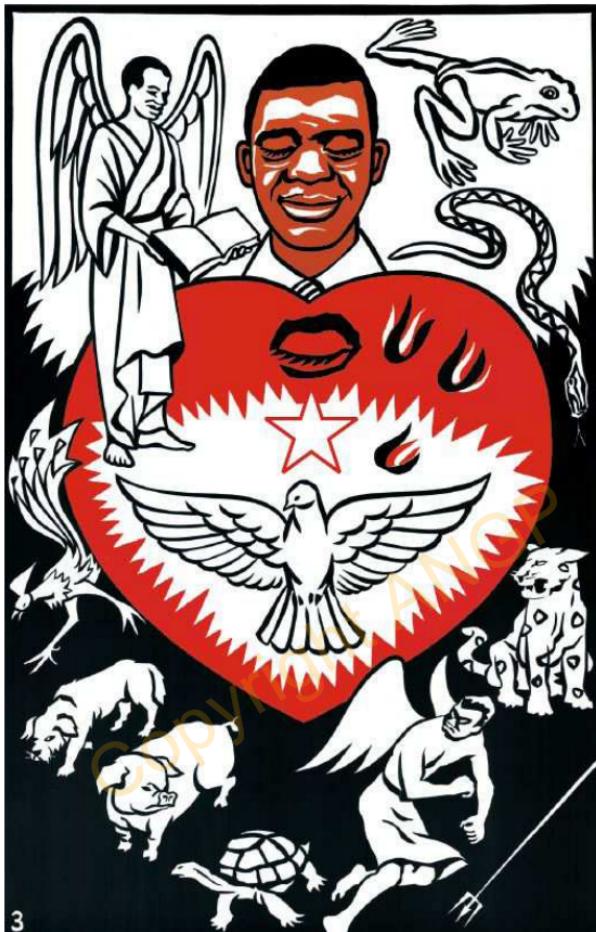
2. EJIT OYEREBET OTIPBE EYI OKIWEEK NTAP-UBOK

Ogwijo me ogwu ikachiekbe mekaañ uche kibañ m'emen okpuku ukañ eyi okisa birdoni (brimstone) ilomo. M'ufi agañ, ogwu-osat ikikaañ ibot ene okwokwu m'ubok, eyi okirø ibe ogwijo ikawuuk ibe k'otutuuk kiji kpelo ikwokwu. Akpalek kiji eyi ejí ekima enenen, eyi ejí ekifiat ngbø ik'ibala m'ikichit omø njak, m'ikikpukpo omø m'inorie, m'ikirø si inyi owot ikijot omø me ijo uløk geelek eyi ok'iløk omø, akpalek yi mokwu m'ijo ita usen ge. Mbuk motaka omø ilak, me ngbø ibot-ejit me ekwukwu kiji mobotele linyoñ kei m'is'ire okweek oyerebet Awaji. M'ere keyi, ejí ekimuñ ogwijo okibene igbagbañ nteme eyi Ikø Awaji, m'ikichili ejit kañ inyi imuñ mechien eyi Awaji. Ekwukwu Mbaban ok'igeeñ utooñ itap m'ejit udun ogonbe ichit. Utooñ eyi Awaji ibene ineniñ m'emen, m'ikirieñ otutuuk udun isibi. Ere utooñ okiniñ, udun irabi ilibi isibi m'ere keya. Imuñ mechien eyi Awaji oyoyok, ibene ikiyok m'emen ejit eyi ngbø ototqök. Ijo, eyi otutuuk anam ok'ikeke inyi m'otuchieñ mek'ilibi nyaak si.

Mije keyi, ogwijo, chiek ibe Jizos, ogwu ore utooñ eyi linyoñ keyi, inin ejit kwuñ inyi udun me otutuuk ikwañañ kañ ilibi isibi m'ejit kwuñ me ngbø ok'imuñ ogugo keyi. Jizos itumu ibe: "Em'ire utooñ eyi linyoñ keyi, ogwu keya ok'ije igoñ emi, kponyinya m'emen udun." Jon 8:12. "Ukwook ikikup inyi ebi ik'imuñ udun mechien igak utooñ." Me ngbø Jizos oniñbe uwo-mbuban Awaji okup me Jerusalem, ilap otutuuk ebi ik'inyam erie mbuuk, aroñ me ekerekwukwu, m'igbuk ipkoko ebi ikinwene ikpoko ifiñ, m'ibe: "Uwo na ire uw'uriak, ire enyi misa omø irø ere ebi ik'inyam ewe me ebi ferefere-ubøk." Jon 2:13-17. Uwo Awaji ire ejit kwuñ. Ikare mijie itetele ijo gaalek ke Jizos onu me linyoñ keyi; ire inu inyi Itaba ejí isibi, m'irø inyi ejí esibi m'usuñ eyi ijo me nrønlo. "Ire Gwuñ (Jizos) moköt irø ibe owu osibi m'usuñ, owu mosibi m'usuñ m'atiko." Jon 8:36.

OSO OGUGO ITA

M'ere keyi k'ejí ek'imuñ ejit ogwijo ogwogwu ikom isimoge. Imuñ m'ikeek iriqñ ibe ke ijo kañ imin ire ike etqøobe mijie kañ igon Jizos m'utinkwurieñ. Ike ik'ikpø chieñ m'utinkwurieñ ya, eyi Ekwukwu Mbaban, me Ikø Awaji okichili ijeeñ omø, ejit kañ ikikpukpuku ita. Imuñ mechien Awaji, eyi erøbe inyi ik'isibi utooñ m'emen Kraist Jizos ok'irø inyi ejit kañ, ikitqök; ogak ge, me ngbø ikikeek nkø obaalek Jizos Kraist, Arqøñ ngwugwa ya, eyi Awaji, ogwu onu ibeben otutuuk ijo kañ isaña, m'ichiek ikwokwu m'utinkwurieñ mijie kañ. Ke emichim Jizos otunwa m'agba owot, m'ikwuñ Omø okpibot ukpak, m'igon Omø omimin m'ukot me ubøk, m'itutuku Omø ikpañ m'inyoñ utinkwurieñ mijie kiji. Ekikek okup ikei okijot ejit ogwijo okigwu ikom. Ike ikifuk m'ikigbañ utøñ me ikø Awaji, ikimuñ m'emen ogugo Awaji m'ikigobo itet si ike ejit

3. ÉJIT EYI OKIGWU IKOM

me ijo kañ ikifiek ire. Eyiyi okitobø omø m'ejit, m'ikirø inyi kpukukpuku ejit kañ eyi ok'isiki lek ire ijøñ, ikito ito mije ijo kañ, Awaji ikiye igbet omø lek. Imuñ mechieñ me esuuk eyi Awaji ikinin m'ejit kañ eyi esabe eje Jizos igwøk itana isaña m'emen ijo. Ik'igobo itet ibe ke Jehova ikikup ebi kpukukpuku ejit nget. Jehova ikek'inyaña ebi ekwukwu me ikpochieñ kibañ ok'irñ utøçk. Ata Okwa 34:18. Omø ire ogwu ok'irø inyi ebi ejit

kibañ okikpukpuku ek'eluk ugwem, Ikiben otutuuk ufiak kibañ isaña si. Ofufi, ikø Awaji ik'ijeeñ ibe k'ejit Awaji ik'ibele melek ebi ik'ikaañ ejit esuu'usuuk me ejit eyi ngwunkom, me ebi ik'isa m'ukpook ik'igele ibot inyi ikø Kañ.

Ekwukwu Mbuban me imuñ mechieñ eyi Awaji ik'iluk ibia m'ejit ogwu ogwøkbe itana. Ngbø ik'ikpø chieñ me utinkwurjñ me Eje Jizos sa m'ichechiek, eje eyi egbukube ifiiñ mije ijo iny'etaba eji esibi, ibene imomuñ ibe naña m'eye Jizos, Gwuñ Awaji, emigwøk omø itana inaña m'emen otutuuk ijo me nrønlo kañ. 1 Jon 1:7. Kpejjaka ogwu ochechiek melek Jizos ire mokaañ ugwem ikakaañbe itata (1 Ebi Kørint 6:10, 11). Eji ekikaañ ntabansibi me itetele inyi eyi nrønlo geelel. kiji naña m'eye Kañ. Eyiyi ik'ije me ike unwøn eyi nsan ikikaañ isa-inyi eji me iriqñ-inu me ngobontet osabe imin ikup.

OSO OGUGO INI

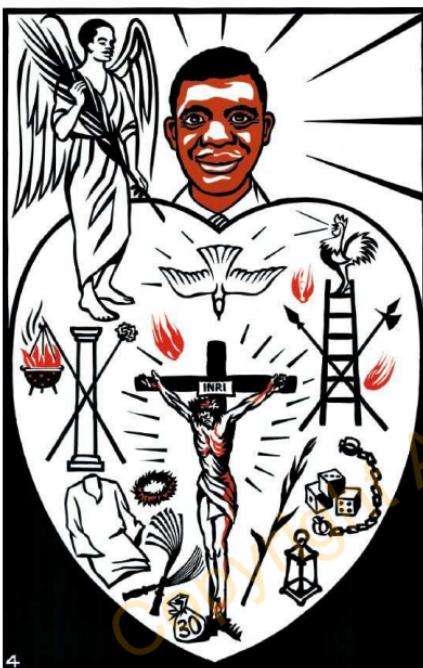
Ogugo keyi ikitumu iwele obaalek ogwu eyi Kraist okikaañ ata esuuk ososo ikup me ntabansibi naña me ngwugwa Okaañ-kiji me Ogwunyaña-kiji Jizos Kraist. Mije utinkwureñ Kañ, linyoñ keyi ikwokwu m'ere emi nkup, emi si nkwockwu m'ere linyoñ okup. Ebi Galetia 6:14. Ikimuñ si ibe ke Jizos ikwu m'utinkwurieñ mije kiji m'ere nrønlo okup, iny'eji meya ik'iluk ugwem inyi ata-irøro. 1 Pita 2:24. Egogon ogwu eyi Kraist ikpañ m'ere nrønlo ok'ikup me linyoñ keyi. Eminyi m'ikan ib'eji ekeje ije m'emen ekwukwu mbuban, ikare irøro ijo uløk geeelek eyi akpalek okiweek. Ebi Galetia 5:12-25. Ufi si, em'itumu ibe eji ek'eluk ugwem eyi ikup-mbuban. Ogwu geeelek ikakeb'iluk ugwem eyi ikupmbuban ikabomuñ Okaañ-kiji chieñ. Ebi Hibru 12:14.

M'emen ejit eyi ogugo keyi, owu momuñ ewuuk eyi egwuunbe ikeke m'ijøñ. Ewuuk ile yi k'esa olík igbø ibøp Jizos ifiik melek me ngbø ewoøkbe ofønti Kañ. M'ere ya, owu momuñ njijat, m'esese isi uti osusut eyi ema esabe ifiøk omø akpa; mije, ukwook eyi obonu inyi eji k'esa ikwook Omø. Aizaya 53:11-12; Omø obøkø osusut kiji mije akakaañ nrønlo kiji. Ubøøñ Hérod me otutuuk ebi kañ michak Omø ochak; me ngbø esulube Omø isaña, ema mitap omø ofønti ararañ me lek-Kañ. Ema misa okpibot ubøøñ esabe ukpak iløk ikwuuñ Omø m'ibot m'irek okpibot ubøøñ eyi ekwe ararañ. Ema mitap igwuuk m'ubøk Kañ m'irek akølo. Ema mitøbø ekpe m'isi Kañ m'ik'irø Omø nkøpø ochak ibe, 'Tøñ Ubøøñ Ebi Ju'.

Ema micho ataaik igwook m'isi Kañ, m'ibøkø okuba igwuuk ya isaña m'ubøk Kañ, m'itap Omø ada m'isi. Me ngbø ema erøbe Omø nkøpø ochak

Emigbaan Emi melek
Kraist igoñ
m'utinkwurieñ Ebi
Galetia 2:20

Eji ek'efuk lek-kiji
kubok ebi ikwokwu
m'ere nrönlö okup, ire
eji ek'eluk ugwem
m'emen Kraist Jizos isa-
inyi Awaji. Ebi Rom
6:11

4. OGWU EGBAANBE OMỌ MELEK KRAIST IGON

isafia, ema esasa Omọ iban is'itap m'oniniñ mes'igon Omọ ikpañ m'utinkwurieñ. Owuwa ebi ene owa, ebi ekigwen ebi eyi Kraist me erieñ gaalek, ema ekitobø ibot m'uwo Awaji okup esese-esese. Ema ekek'irie si 'Inorie Mbuban', m'ik'iköt okwa ebi Awaji, ire nrönlö kibañ ik'igon Ogwunyaña kibañ m'inyoñ utinkwurieñ oso ngbo iba. Ikare ebi geelek ikibe: Okaañ-ene, Okaañ-ene ebeniñ Ama-ubqoñ eyi Awaji, ire ebi keya ik'irø inu Nte kibañ ogwu okup m'emen inyoñ, ok'iweek. Matiu 7:21-27. Owu momuñ akpa ikpoko Judasi m'emen ogugo ya si. Judasi oleke Jizos

inyam me otu-ewe etip ngbidim ekwe ge m'akop mijie ijo ulok-ebek ikpoko ichit omø chieñ, m'itap ejit nrñlo kañ nkpon. Otiton me nkpon me inu nrñnlö okup esese-esese ere nkpo ikwaña ebi akon itet omø m'eririen ya ekaañbe. Ebi akon cha mikaña si ekeke-uti (akwa) eyi ema esabe itet ncha, irorø ibe ema eköt eche ofonti Kañ, me ngbø ema ekikèek inu ema merøbe; sa me ikeyi, nrirañ eyi Awaji irø iso: 'Ema ekiche ofonti ña m'etete kibañ. Ema ekitet ncha mijie ofonti ña. Ata Okwa 22:18. Ene ge m'etete ebi akon ochechim Omø otunwa m'agba owot me ejit; ngbø yaage, eje me muñ okék'igbuk isibi.' Jon 19:33-37. Sabum unon otaañbe ukpo oso ngbø iba, Pita igwaka itele Jizos m'isi enenwaañ ge, ire me gwuñ ngbø orakabe, omø igwu ikom naña me ujat ito ubonolek eyi itobe. Ire owu okek'itumu Jizos isibi me ikø otu me irorø nje? m'ire ukpook ikitet owu irorø eyikei? Jizos itumu ibe: Ogwu keya obogwaka itelem m'isi ebi ene, omø k'Emi magwaka itele si me isi Nte ña ogwu okiluk m'emen inyøñ. Matieu 10:32-33. Jizos itumu ufi igøñ, ibe: Ogwu geelek okiweek igøgøñ Emi, omø idasi ijit lek-kañ, me iben utinkwurieñ kañ me igøñ Emi. Matiu 16:24. Ogwu keya ikak'iben utinkwurien kañ me igøñ Emi, ikagbe irere ogwu eyi ña. Matiu 10:38. Ugbana ikitup inyi ebi keya ikiikeke m'inyøñ Ewuuk ya, Jizos Kraist! Ebi ene ekima ibobokø otutuuk nkpo Jizos okaañbe, ire, Jizos me lek-kañ k'ema ekijit, m'ikibe: "Eji kpweek ibe omø ik'ikpulu ej." Ebilene ekiweek ibe ema ek'ebokø nkpo okinaña m'ubok Awaji ngbø geelek; ibot me ura me otutuuk ata nkpo geelek ok'inaña m'ubok Awaji; ire ema kpek'ichiek melek Awaji me ikpokpulu kañ.

Ewuru eyi ngbø geee
Chiiek ibe nlet me emen kwuñ
Chiiek ibe eje me muñ
Ok'igbuk naña me lek-kwuñ
Igwök otutuuk ijo ña
Gwök ejit ña tana nyem

OSO OGUGO GO

Ere keyi k'erø ibe ibook ejí chieñ obaaalek ogwijo Awaji ogwokbe itana, m'isiñ esese, m'inyaña naña m'ikpile unwøn me ejit-nsan Kañ. Ogwu okup ikei ikisoso ikup m'agañ geee. Awaji ikisä m'unwøn me ejit-nsan kañ irø ogwu okikup ikei ijom. Ngbøyi, omø ire ata uwo-Mbaban eyi Awaji, ere Awaji Ute, me Gwuñ me Ekwukwu Mbaban okiluk ibia, ike Jizos Kraist ochiekbe m'uchiek kañ ibe: ire ikaañ ogwu ok'imuñ emi mechieñ, m'ikisiñ ikø ña, Nte ña mokimuñ omø mechieñ si. Eji meniñ emen kañ, m'igøñ omø iluk. Jon 14:23. Awaji ikimin, m'ikigbana, m'ikibene ene ifo inyøñ mijie Jizos Kraist. Luk 1:52.

Ejit ogwu ok'ikup ikei ikobo Uwo-Mbuban eyi Awaji okiluk ugwem. Emisaña otutuuk nrönlo m'ejit kañ. Kpañasi esese isi anam eyi Setan, nte ebi ikikañ-ataak okikpulu, ejí ekimuñ ngbøyi ibe k'ekwukwu mbuban

IMUÑ MECHIEN
UNWQÖN
ESUUK
IGBE UTOOÑ-EJIT
IRÖ INU IKE IKIGBE

IGELELEK
ATA-IRÖRÖ
UJÖÑÖ UKARAJIT
IRÖRÖ ESUUK
USIK'EJIT
Ebi Galetia 5:22, 23

5. UWU MBUBAN EYI AWAJI

okiluk ibia m'emen ejit ya. Kpañasi owuwa nrönlo eyi akpalek keyi, ejit ya ikana uko eyi ewakbe ogó ikana eyi ek'inaña m'emen kañ ikaañ nfut ojajaañ. Utí okito nfut eyi Ekwukwu Mbuban ire imuñ mechien, unwqöñ,

esuuk, igelelek, ujōñō ukarajit, irorō esuuk, usik'ejit, igbe utooñ-ejit, unwon me owuwa nfut kechilo okinwōn m'ere Awaji me ebilene ekikup. Ngbɔyi, omɔ ikana uti okito ata nfut eyi ok'inaña me ata agoqñ uti vine ya, Okaañ-kiji Jizos Kraist. Inu nlelet eyi ito ata nfut yi ire ibe ke omɔ ikiluk uwgjem m'emen Jizos Kraist, Jizos Kraist ikiluk si m'emen kañ. Jon 15:1-10. Ikisiñ ikɔ Awaji m'emen ejit kañ ngbɔi. M'erobe omɔ ijot naña me igwook muñ me unye eyi Ekwukwu Mbaban, ik'ikaañ unye itetim akpalek me akakaañ ijo ulok eyi kañ ikpañ, migbaañ ema igon m'utinkwurieñ. Ikije m'oniñ eyi Awaji naña m'unye eyi Ekwukwu Mbaban. Ikaya ikiluk uwgjem naña me nkɔ eyi chieñ okimuñ me-iyare, eyi ek'inq; ire ikiluk naña me ichechiek; mije ichechiek me ntimkpañ eyi ejis itim ikpañ linyoñ ikikup m'emen Kraist. Ikiluk uwgjem naña me ikpochieñ okikup me inonu oso-iba eyi Okaañ-kiji Jizos Kraist okup ugwat-ugwat. Ikiluk m'emen imuñ mechieñ eyi Awaji ogwu okiluk m'emen Kañ, isire ngbɔ geelek.

"Ugbana ikikup inyi ebi ikitana m'ejit, mije ema memuñ Awaji." Matiu 5:8. Ubɔqñ David, m'ekafukbe otutuuk nkɔ-nkaañ kañ, me ntimkpañ geelek m'ere ebi oriara kañ ekupbe, m'ekafukbe ikpakpañ eyi ikpañbe Goliat ogwu omin ito-ngbugbo me ikpokpɔ, m'ebi ufi ene geelek, ikaañ si inu ge okup omɔ m'uyot m'ugjem kañ, eyi kpolob̄e irorō m'ire omɔ iweek imomuñ Awaji. Ito ito naña m'ijoñ ejit kañ, ibe: Rom ejit otatana m'emen ña, Jei Awaji: Rø inyi aya ekwukwu okikeke inye ikikup m'emen ña. Ata Okwa 51:10. Kpunu ene ogwu oboköt igwók ejit kañ itana me-iyare, iron m'irø ejit kañ itana naña me nkɔ eyi kañ gaalek. Ikaañ isasa ejit otatana, me ejit eyi ata ngwunkom inu melek Awaji, m'ifuk ijo kañ greelek, ike ubɔqñ David orobe, ike gwuñ jomjom otelebe ogbogbo okodi m'igwu ikom ifo isi nte kañ, m'isa ejit ogegele itumu inyi nte kañ ibe: "Ute, nrø ilø Awaji, m'irø ilø owu." Awaji ikup me mbem itetele inyi ogwijo (ogwu nrɔnlo) greelek okisa ejit eyi ngwunkom ososo-ikup inu melek Kañ, mije Awaji ichiek uchiek ibe: "Matap aya ejit m'emen kinyi, aya Ekwukwu ke matap si m'emen kinyi. Mesaña ejit ewuuk ya isaña m'emen kinyi, Ekwukwu ña ke matap si m'emen kinyi, marø ibe enyi ekelibi egɔqñ inu greelek eyi nnyibe m'ikan." Eyi keyi ire Aya Igbana ibot (New Testament) eyi Awaji osabe eje Gwuñ Kañ, Jizos Kraist irø inye.

M'emen ogugo keyi, ejí memuñ ogwu-osat Jehova ogwube ikom inu. Ebi osat ekisi ikwaañ inyi ebi ibeluk uwgjem eyi ngbɔ ikakaañbe itata, ekigban ikana ebi ikilibi Jehova. Ata Okwa 34:7; 91:11; Danien 6:22; Matiu 2:13; 18:10; Nninaañ Eb'Ikwaañ 5:19; 12:7-10. Ejí ekimuñ si ogwu oriara ya m'emen ogugo yi ike ik'ikeke iriak ibot-ejit, ikipq̄ ngbɔ mebenyi omɔ irek ineniñ adasi ukwo kañ ere inañabe isibi. Ikigbala chieñ, ikikup me mben sa m'uriak, mije Yøk ogwu oriara kiji, ogwu ok'itumu ikɔ itooñ enyi, ikijieñe ikana kubøk okikook, m'ikigbin, ik'iweek ogwu ibomen. 1 Pita 5:8. Ikisisik ibot inyi Yøk, molibi itele enyi si. Jemes 4:7.

OSO OGUGO GWEREGWEN

Eyi keyi ire ogugo ufiejit ogwu okikpebe ifo uduñ. Agañ chieñ ge kañ ibene ichechit, eyi okijeeñ ibe ke omø ibene ikitçok m'ikiwø me isesi ikwaañ Kraist, m'ikikpebe ifo uduñ me agañ geeełek. Agañ chieñ ge kelø, m'inan esip ge ikei m'isi, ikiriran ikana ikikpø ulom me ujít ikiweek igogqoñ linyoñ iro unene. Utoof eyi ngbø okup m'ejit kañ okikana udin, ejit kañ ya eyi ngbø okisa iweek igogqoñ Kraist igbaañ ikikwook ukwook, inimi ita, ikaya ikeke itat. Ikikup m'emen ntønkpo eyi omø gaalek osabe ususuk igele igwook inyi kpañasi ikekeke inye m'isisik ibot inyi Yok m'emen akøñ keyi. Ikgbañ ida ogwu ntønkpo kpañasi igbagbañ id'Awaji. Ike geeełek ire ibe ke omø ikek'isi uwo Awaji, m'ire si ogwu okisñ usen mbaban, m'ikichiek erieñ ogwu Awaji m'ugwem eyi linyoñ keyi, ire m'emen ejit kañ, isibi inoñ m'emen Awaji, ntronyañ eyi ngbø okup m'ejit kañ, me nkeek eyi ejit kañ ikana udun, utinkwurieñ ya ikana ulobo nkpo isa-inyi omø ibeben. Ichechiek kañ iwø m'ikisisik, oniñ ikpa ukpatu melek Awaji naña m'uriak ichit inyi omø. Ire omø ikiriak uriak; eyi keya iyare nkpo apkalek, kpunu unye m'emen uriak keya. Inu obaalek ibot-ejit kañ ikaya ikikup omø m'uþot, ire ikisa irek inyi ogwu ntønkpo ibe ikigon ejit kañ ichit. Ekwukwu eyi unøn ekereke ikikup ntinti igwogwu ikom inu m'ejit kañ. Ibene ikigugo lek-kañ; usini ngbø iwuuk ibe k'enzaña omø naña me nsan, m'iro si omø ogwu eyi Kraist. Nnwønsa ibene ik'itobø ubøk me isotu kañ, m'ikiweek ibe omø iraka iniñ si. Usini ngbø, ikaañ ebi ikitø omø ikpø ibe ikinwø kopu miñ ge, me-iyare, itumu inyi omø ibe ke miñ bia ikakisa ene, inwøn ibe ene ik'inwo. Ikaköt igobo itet ibe ke inwø sanja miñ okisasa ikup kubøk sõntiik muñ okirøñ otu ge ge m'ikana irem okwaña ile eyi nnwønsa. Usini ngbø, nwa uwo ikek'item miñ bia inyi nloo kañ me ebi unene kañ m'ere omø melek kañ ikak'inwø miñ bia (me-ire miñ okisasa), ire omø ikileke ebi ufi ene itap m'ichep eyi ekwukwu inwø miñ isa.

Ugaranwa me ijoyer eyi ebi ikakaañbe nwa me ebi ikakaañbe olom ikitø ogwu Kraist ikpø m'otutuuk oniñ eyi ukañ ama-yøk. Usini ngbø ik'ibele ogwu okikpebe ifo uduñ ejit igbagbañ ijo ukpatu eyi kpunube oruru m'emen, ikinin etete ebi ijo-nşloq eyi okitaba omø isitap me ijojop nsak ifit eyi uwo-Awaji me uwo ikpa. Moköt ire ene otumu inyi omø ibe ke gwuñ Awaji, me-ire, ogwu eyi Kraist ijojop ifit eyi ebirieñ me ebibañañ ekigbañañ ijom ikalø; mire si inu osasak ene ijojop ifit me oniñ eyi ebi ikiriak yok ekijop. Ikaköt igobo itet ibe ke ere geeełek ekijop ifit eyi okiman loło-inu, ikanwøn. Ufi si, ire nkpo ofefiek m'isak imomuñ ogwu eyi Kraist okijop ifit m'oniñ eyi ebi yok ekijop. Inwø sigareti me inwø otunjøñ, itap njoñ me ilaka njoñ eyi ogwu Kraist ikifiek enenen igak ike ogwu ikachiekbe okisa inwø, mijë ema ekinwø erieñ me ikarek, kpekitele ubøk me lek. Jizøs melek kañ ikanwø njoñ, ikatap, ikalaka, ikarie si; mijë keyi, ogwu eyi Kraist

6

6. EJIT EYI OKIKUP IB'IBA ME NGBỌ NTQNKPÓ OKINU

kponwọ, kpotap, kpolaka si njọn me-ge. Ogwu eyi Awaji, soso, tele nsak inu chi gieelek. Ibagbe owu.

Ogwu oriara okitumu si inyi omọ ibe ke nrọnlo eyi ugumu ikare ijo inu. Ikinö si ike ogwu ntqnkpó ya okitumu inyi omọ ibe: Irorö ilo ngbọ ge gaalek ikafiek, irọ inu ikpak ngbọ ge yi gaalek ikafiek: sabum ijo ekwukwu ya, ijo

ogbolikaan ya, me otutuuk ijo irorø kan, irabi ikaan irek itibi iraka iniñ emen ogwu ngbø egwøkbe itana. Omø gaalek osa ubøk kañ iweek, m'irøn iniñ si.

Ogwu owu okimuñ m'emen ogugo yi osa ubuja ichim m'ejit ikitumu obaalek ebi ochak me ebi ikitumu ikeme ene irere ogwu eyi Kraist me-ire irøriøn Awaji m'oniñ osibi esese, ebi ikitumu ibe ke Ikø Awaji okijat ene lek ire ataak. Ikakiköt ime ochak me isasaka ebi ene ekisaka omø, ogak ge, eyi okinaña m'otu ebi une kañ. Otutuuk ikø chi ikichim omø ejit igwak mije imuñ mechien eyi Awaji inimi m'emen kañ, ibene ilelibi isi ene igak Awaji, Mije keyi, naña me nkøpø ene ekitumu me-ire inu ene ekikek, omø ikana usuñ inyi ene mire si ogwu okikpebe ifo uduñ m'ugwem kañ. Isire ibe ke nkøpø ikaya ik'ije ijaañ, unaañ-ejit me unyam-ejit mira ikaan irek itibi iniñ m'emen m'iki ijeeñ lek-kibañ isibi m'ugwem kañ. Igbana ibot me ogbo ifiat otu alo kañ eyi ngbø ikisa itøn m'ikisa iriak si Awaji me akpatu. Ire yok mokaañ unye ikakaan sò irek, sò oniñ, ijijunu eyi chieñ-ile ke oniñ me orø sò oniñ ya ikana ikpile oniñ inyi ofufi ebi melek kañ eraka eniñ.

Ire inu okup nfufet enenen ichechiek ibe imuñ mechien ikpoko itibi iniñ m'ejit ene, itata me eji ekigbagbala chieñ naña me ntème eyi Okaañ-ene Jizos eyi itumube ibe: "Ikibem me ikiriak uriak, kasi enyi irøn iniñ m'emen ntønkøpø." Matiu 26:41. Eyarø, ogwu okikeek ibe ke omø ikeke inye, ikigbala chileñ kasi omø ikana irøn. I Ebi Kørint 10:12. Ikikpulu akakaan nkøpø akøn eyi Awaji ikwaan me lek kinyi, inyi enyi mekiköt ikeke ida otutuuk ijo ntøt eyi Yøk. Ebi Efesos 6:11-14.

OSO OGUGO JIABA

Ogugo keyi ikijeeñ me-ire ikikpa iwele nkøpø obaalek ejit okikpebe ifo uduñ; eyiyi ire ejit eyi ngbø erøbe inyi ikaan utoon m'emen kañ, eyi ngbø okaan uche eyi emen-inyøñ, m'igøñ ikaan Ekwukwu Mbaban; ikikpele lek ifo uduñ ngbøi, itele oniñ eyi ugwem.

Ikijeeñ si irek ogwu ikagwube ikom, m'ekafukbe ot'ifuk ngbø esabe ikpa ukpatu Ata-etip inyi omø ire ikitet ejit kañ inye, mikifo isi m'emen ijo inu.

Jizos melek-kañ ikpa iwele obaalek ejit eyi ogwu okikpebe ifo uduñ me ngbø itumube ibe: "Me ngbø ijo ekwukwu onañabe m'emen ene isibi, ikije itibi isi ijøn, m'ikiweek ere iwø efuuk, me ngbø ikamuñbe ere geege, ibebe, magwu ikom isi uwo ere nnañabe isibi itele. Me ngbø omø onube, imomuñ ibe k'emichan, m'ibala uwo ere ngbø omø onañabe ijaañ. Igwogwu ikom ifo, m'is'ikpulu ebi ekwukwu jiaba inye ibot m'ifiek si igak omø; ema eneniñ m'iluk ibia m'ere ya: naña me ikeyi, ngbuduñ irek ene ya iyafiek igak akpatu." Luk 11:24-27. Ikø eyi ata urøk ya ororø iso me lek kañ: Ibo igwu ikom is'ilaka igbø kañ, me-ire, okodi igwu ikom isi emen ogbø me ngbø egwøkbe lek-kañ itana. 2 Pita 2:22.

7

7. EJIT ONYENYE ME-IRE EJIT OKIKPEBE IFO UDUN

Ibot ikpa chi ek'ikpa iwele ijaañ ike irek ejit ebilene okikup: ofiañ me uloke kañ geeeek echi ngbø omq otelebe, migwu ikom inu irek kibañ, m'ikukpulu si m'ejit ya. isi kañ gaalek idasi ijeeñ isibi ibe k'ejit ya ikana irøn. Ekwukwu Mbaban ikaañ isesibi inaña m'ejit keyi mije ijo inu melek

ata inu kpekiköt igbaañ iluk m'ree ge. Utoon me udun kpekaañ ngbaañ-nrø. Ejit ya kpoköt ire uwu mbuban Awaji me isijoñ ykç. Ogwu-osat me Iko Awaji mesa utaka isi isibi, m'ikiyaka chieñ, m'ikañañ si ikpö chieñ ibe k'enerien ya me-ire enenwañañ ya mogwu ikom ika ike Gwuñ jomjom ogwube ikom ika. Ikeek lek-kañ ngbö ikweekbe m'etete ogbogbo okodi ikiweek irerie nkpoñ okodi oriebe isik, ire kpunu ogwu onyenyi omö. Ikekek ikpebe ifo uduñ eyi omö okpebebe, ike ere omö okanabe iröñ, m'ikañañ ubonolek, m'ibe: Manaña ikeke ije isi nte ñia, m'ibe omö: Emi nrø ilø Awaji me owu, nkaya igbe ibe egwen emi gwuñ kwuñ. Sa me ubonolek me ufiejit baalek nrönlö kañ, nte kañ itele inyi omö, m'iboko omö itap, m'ikpañ eriembuuk me esese isi anam uwu mijé kañ.

Ire, m'ree keyi, kpunu ekwukwu ngwunkom me-ire ubonolek eyi oboköt irö ibe omö igwu ikom igqöñ Awaji; eyi oboköt irö ibe omö iweek itetele-inyi naña me irqöñ m'ukot Jizos, me igwök omö itana. Ngobontet kañ ikup k'ire inu esabe okwukwt-ukañ iwöp ikpañ. Ikañañ inqöñ ikö ire ikayaköt ikinö mbeek eyi Awaji. Ikañañ chieñ imomuñ ere, ire ikayaköt ikimuñ udöñ ikakañañbe okputut eyi omö oboröñ iniñ me gwuñ ngbö okinu. Esip ikaya ikup me isi kañ irqöñ ijo inu m'ree ogbogbo'ene ekikup. Yök ibene ikikañañ irek m'ikikpulu m'emen kañ; imqöñ irek uboñ m'udubooñ eyi ejit kañ. Usini ngbö, ikigugo lek-kañ, m'ikibene lek, ikijeeñ m'apkalek ike omö osabe ire ata ene, ire ibelek ewuuk ukdöñ nkpa ekenbe agba, ire m'emen kañ, ukwuuk ebi geelek ikwokwu okijot. Matiu 23:27. Ute eyi ebi ikikañ ataak geelek ibökö irek eyi Ekwukwu Atiko. Otutuuk anam eyi owu okimuñ m'emen ogugo keyi, me otutuuk ijo inu, me ebikañañ (ogbolikañañ) ekikeke m'otuchien kañ, me otutuuk böñ yok ikitap ubök inyi omö m'ikpokpulu ejit ya. Usini ngbö, ikiweek inwönwönö tukutuku nkpoñ chi geelek, ire, ikaboköt m'ree isabe lek-kañ irö usuñ isa-inyi otutuuk kibañ.

Okibene imuñ atikö Awaji eyi eroibe ibe isibi utoon naña m'ikpa Pita ogwu ikwaañ ibe ke ebi geelek ekasiñañbe ika Mosisi mikwaañ me kpunube nsan, naña me ata-ikö iba me-ire ita.

Ire, ikikeek nu, ukwook eyi ebesa inyi ogwu keya okijak Gwuñ Awaji m'ukot, ogwu ngbö osa eje Gwuñ Awaji isuñ nkpoñ ifit, m'ikifo isi ikiluk ibia m'emen ijo ugjem; ogwu okiro Ekwukwu eyi unwöñ nkpoñ unyechieñ, ibomemin ikup. Mije, ejí mirioñ ogwu otumu ibe, “Emi nkikpe ene ubök-ikwaañ, Emi nkiro useeñ nkpoñ, mayaka ikpe si”; ufi si, itumu ibe, “Okaañ-ene mosibi oyerebet m'ibot ebi kañ.” Ire nkpoñ ukpook irqöñ iniñ ubök Awaji okiluk ugjem. Ebi Hibru 10:29-31; 2 Pita 2:1-14.

Ebi mmuñbe me chieñ, ire m'atiko, ibe k'ejit kwuñ, ogwu okifuk ikpa keyi, ikup ikei, taañ ukpo gwen Awaji naña me ijijoñ ejit kwuñ. Omö moköt inyaña owu, mijé ikikup m'ubök Kañ inyanyaña ene; motele otutuuk nrönlö kwuñ geelek inyi owu, m'ire osa ejit ososo m'itana igwu ikom. Omö me ebi aköñ Kañ mebög ogwu oriara m'itop omö me otutuuk

ebi kañ ifiñ isaña m'ejit kwuñ m'ire owu ochiek ibe Omø orø eyi keyi inyí owu. Na m'ike yaage ogwu ijo-mbribati ogooñbe Jizos mikitaañ ukpo ibe: "Ire ineme owu, owu moköt irø ibe lek ña itana". Ikaakañañ ejit njinjin me lek-kañ, m'iniana ubòk ichak me lek-kañ, m'ibe: Mweek; ke lek-kwuñ itana." Maki 1:40-43. Ire owu okifo isi itet ejit kwuñ inye imomuñ udun mechieñ igak utooñ, ikpochieñ, me-ire ntap-ubòk kpokup isa-inyi owu, mijé owu okigobo nkpa inyi lek-kwuñ kpañasi ugwem, udun m'irek utooñ mijé, nkpkukpe eyi nrønlo ire nkpa." (Ebi Rom 6:23).

OSO OGUGO JETA

M'ere keyi k'eji memuñ ogwu nrønlo okpekpebe ifo uduñ me eyi ekarøbe inu me ngbø ogbegbe ike ikikpat ighbet nkpa, apkalek ikijajat omø ejit kañ ikijot si m'ukpook nkpa. Nkpa (ugawaji – gomogomø ukwuuk olalak ita) ikinu me ngbø ekakpøbe chieñ kañ me ngbø ekaweekebø omø m'utaka-isi me gomogomø kañ. Otutuuk ofiañ ubelejít eyi nrønlo iraka igwook, me ngbøi, gomogomø ugawaji, ekwukwu ijo-mbribø, isibi-utooñ eyi ijo me otutuuk nrønlo; nkpkukpe ijo inu ikana isibi; otutuuk nkpo ukpook eyi ukañ ama-yøk (hell) mibøp ogwu ema etetbe ikañañ inye. Ekikek eyi ukañ ama-yøk (hell) ikibøp ejit kañ ikup efitefit. Otutuuk udøñ eyi ukañ ama-yøk (hell) ekinwe ikikpø ngbø ibot-ejit me ekwukwu kañ motamabe irøñ, eyi keya moraraka. Moköt ire uløk ejit kañ irariak uriak, ire omø moweek isibi ibe ke ire inu onyenye, m'ire si inu oyoyot isa-inyi omø igegele ighbet, me-ire ikakañañ ukpatu melek Awaji. Ukpatu isi-eseeñ me otu ikike geelek eyi ebi unene linyoñ enyibe me eyi ebekinyi omø kpækaañ ntap-ubòk, nkpo-nkañañ geelek echì ikañañbe naña me uløk ebek ikpoko kpeekøt inyaña ibot-ejit kañ isibi; kpeekøt irø inyi uyøt me usiak kañ igele; kpeekøt irø si inyi ugwem kañ ijøñø. Moweek isibi ibe ke ikare inu ofefet omø irørø inu m'ike Awaji okiweek ngboyi, mijé Yøk ikachiek inyeniyi omø irek gege.

Otutuuk inu imuñbe mechieñ me eyi ilukbe ugwem inyi me linyoñ keyi, mibene ichachak omø ochak m'ikibe omø "ebum ukwook m'isi kañ", ogak ge, ogwøkibem arøoñ ataak eyi linyoñ keyi kpoköt inyi omø ntap-ubòk. Ngbø ya ke mogobo itet ibe ke ire inu okañañ ukpook m'iyøt ilelibi inwønø Awaji okiluk ugwem. Ikakañañ ikpochieñ ibe k'omo me Awaji metumu ijaañ me ngbø okup m'isi, me-iyare, m'inyoñ ufo-nkpa; ire ngbøi, imuñ ibe ke ngbø ilø enenen. Ubønølek inu, ire kpunu ike ebøsa ineeñ. Obobop ebi ene ekikwu me ngbø ekakeekbe, me-ire, ngbø ekakpøbe chieñ, mijé kpunu irek iweweek Awaji ngbø ema enyanabe gboññ m'inyoñ ufo-nkpa kibañ. Eyiøi orø ikibe ejí ek'eeweek Awaji me ngbø meköt iweek omø imuñ. Kpañasi inønø ikø unwønø eyi ukarajit eyi Awaji, ogwijo keyi obokwokwu ogwu ngbø ojít unwøn, me nsañ me imuñ mechieñ eyi Awaji

8. OTA UGWEM ME NKPA OGWIJO

me ngbø ikupbe m'ugwem, ikinø ida ogwu oyerebet kañ ike ikibe: Isibi inaña me isi ñia, enyi ebi echobe ataak inyi, ifo is'iniñ ukañ ikakañañbe okputut ya eyi esinbe inyi Yøk m'ebi osat kañ. Matiu 25:41. Esin inyiene ikwokwu ngbø ge gaalek, me ngbø eyiyi isiraka, oyerebet mogogøqñ. Ebi Hibru 9:27.

OSO OGUGO ONAÑGE

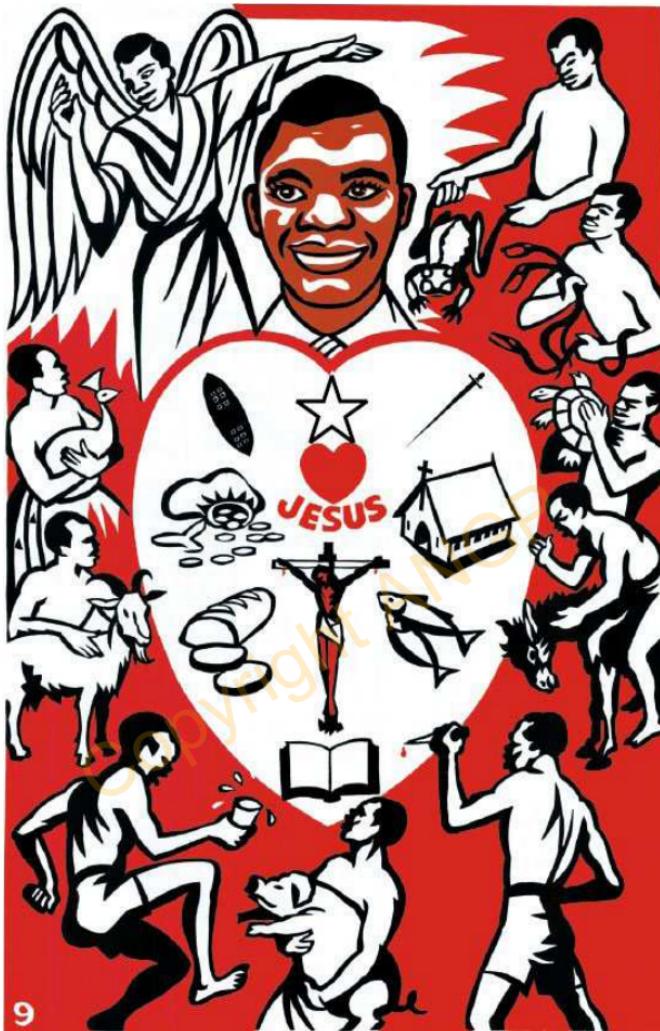
Ogugo keyi ikijeeñ ata ogwu eyi Kraist okije ifo isi m'ikitim ikpañ

ntὸṇkpὸ me esese ntὸṇkpὸ eyi ulὸk akpalek me ogwu oriara. Ekitὸ omὸ ikpὸ m’owuwa oniiñ, ire, ikiyeke inye is’ire ngbuduñ. Omὸ igak ogwu okitim ikpañ, me-iyare, omὸ ire ogwu ntimkpaañ eyi Kraist Jizos ikare ibe ke omὸ ibene ikilibi ekot eyi Kraist, ire, ibe ke omὸ ikilibi ekot ya isaña, m’ikikpὸ Jizos ogwu okibene me ogwu okirὸ inyi ichechiek kiji iso ikup. Ebi Hibrus 12:1, 2.

Setan me ogbogbo ebi akὸñ kañ ekeke ikana ejit ogwu okichiek okokop ikikpὸ me monyi ema irek; ire otutuuk sasaak kibañ ikire m’ikike. Ugumu, imuñ ikpoko mechieñ, ekwukwu eyi inu ikpak gleelek ekitobὸ ubok me isolu. Me irek ibo me egbe oron, ejí ekimuñ “orie ebot me erie mbuuķ” mije owuwa oniiñ, me-iyare, erieñ. Ire ata ogwu eyi Kraist ikikup me mbem m’ikiriõñ ijo inu me oniiñ gleelek ibosa inu m’erieñ ikὸ Awaji, me-ire, ike ogwu-osat eyi utooñ, mije Ikὸ Awaji me Ekwukwu Atikὸ eyi okikup m’emen kañ, okisa omὸ ije isitap m’otutuuk atikὸ, m’ikitap ubok irὸ inyi omὸ ikiriõñ ibe ke eyiyi ire ijo, eyiyi ire ata.

Saña me esese bὸn anam me ekwukwu okikpulu ema, owu momuñ ene ogwu okiyok okwa, itoñ ogwu Kraist ikpὸ me ulὸk-ebek eyi inwὸ miñ eyi okisa ene me ojijop. Inu chi gleelek kpeeköt isisik ata ogwu eyi Kraist yi, ogwu esinbe mbuban, ogwu okwokwu m’ere ijo irὸ me linyoñ yi okikup. Ire ema ekiro inyi ogwu eyi Kraist ikiyeke inye m’uriak me ikitaba lek-kañ irikañ melek Awaji. Ogwu ene ge kelὸ ikisa nkpo ibaak ikweek m’isi kañ. Ikὸ ibaak gleelek, ikὸ uduñ, inu esip me isaka ene, ogbo okinaña m’inyoñ me ijоñ, igwook miiñ, icho ogo eyi ebi ikachikbe ekiro, ke ebi ikigwen lek-kibañ ebi Kraist, m’erieñ, ekiro si ngbὸ gleelek. Ata ogwu Kraist ya ikitat lek-kañ ejit naña me ikὸ Kraist otumube ibe: “Ugbana ikikup inyi enyi ngbὸ gleelek ema mekifieñ enyi oyerebet, m’ikisisaak enyi, m’ikitumu esese chieñ ikὸ ataak ikeme enyi, mije ña. Ikinwoñ unwoñ me ikibelejít mije nkukpukpe kinyi m’emen inyoñ imin enenen.” Matiu 5:11, 12.

Ijo inu, akpalek – ANAM-ALEK, me ogwu oriara, ekisa m’ike efuuk kibañ osabe ikup itataba ogwu Kraist isaña melek imuñ mechieñ eyi Awaji. Ire, naña m’unwoñ ile me igbe-utooñ-ejit eyi okikup m’emen kañ ke ikisa ikaañ unye-otu-ikὸ, m’ikibe: “Ekene oboköt iche ejí isaña melek imuñ mechieñ Kraist? ire ukwook, me-ire ochicha, me-ire njak, me-ire inu-ukpook, me-ire ogetim? Ñ-ñ, ire, m’emen inu chi gleelek, ejí ekikañañ ntimkpaañ igak ebi gleelek ikitim ikpañ naña me Ogwu keya okimuñ ejí mechieñ.” Ebi Rom 8:35-39. M’ere ikupulu otutuuk nkpo akὸñ eyi Awaji ikwañañ me lek-kañ, ikiyeke ida ogwu oriara m’usen kañ naña m’unye eyi Ekwukwu Mbuban itetim ikpañ ntὸṇkpὸ me akpalek. Omὸ ikiriõñ ijaañ ibe ke Kraist, ogwu okiluk m’emen ejit kañ igak ogwu oriara melek otutuuk ebi akὸñ kañ; mije ogwu keya okikup m’emen kiji inye igak yok ya ogwu okiluk me linyoñ keyi. Jizos itim ikpañ ogwu oriara, nrὸñlo me nkpa, eya oro ejí ekikañañ ntimkpaañ naña me lek-Kañ; m’ikikañañ si unye ntimkpaañ

9. EJIT OGWU OKITIM IKPAÑ

m'emen Kañ isire ibobjokø okpibot ubobjøn eyi itøn.

NTRONYAÑ eyi ngobontet kañ okitoon kubøk ikarek (utooñ egwe). Utooñ-ejit eyi ikpochieñ me Ekwukwu Mbaban ekijot ejit kañ. Ekwukwu Mbaban Awaji ogwu okikup m'inyoñ ibot-ejit kañ ikiro inyi omø ikeek

uchiek echiekbe ebi keya ikitim ikpañ me ebi ikikeke inye isire itata otutuuk inu. Ichechili 2:7, 11, 17, 26; 3:5, 13, 21 (chili Ikpa Mbuban Kwuñ me fuk).

AKPA IKPOKO YA EYI ECHILIBI OTU IBOOK ikijeeñ ibe ke ikare gaalek ejit kañ, ire ikpoko kan si, ke ikisifñ mbuban is'inyi Awaji.

Kpañasi ifafiat ikpoko ikibom me leinyoñ yi me lek nkpo ikike, nrønlo eyi kpunu oruru geege okikup m'ernen, ikisa itap ubøk inyi ebi ugboñ, m'ikinyi ire'ge m'akop erek (tithe) me inyenyi eyi atajit m'emen otutuuk inu ikikaan, m'ikirø otutuuk nkpo geeelek m'oniñ obokisa itøñ inyi Awaji.

OWUT FITURU ME IRIÑ ekijeeñ ibe ke ikiluk uwgem otatana me agañ geeelek. Ikak'icheiek ibe miñ bia, miñ-obolo, me-iyare, kaikai (oje-ukpoñ lek/etetem) ikana inqrie kañ; ikakifiat lek-kañ naña me ilaka me-iyare itaka eje anam me anam okwu me lek-kañ. Ikakitap, ikakilaka, ikakinwø si esese isi njøñ mije irioñ ibe ke omø ikikaañ isesiñ akpalek-kañ me erek otatana mije omø ire uwo-mbuban eyi Awaji okiluk uwgem. Ikiro inyi ejit kañ ikana uwo uriak, omø si ikisi ukwo Awaji ngbo geeelek, me ngbo ura me ngbo ibot-obu. Ikilok omø irariak uriak m'uwo Awaji, me-ire m'emen uwo kañ. Ikititiñ ototuñ ukañ kañ m'ikisiñ uriak mije irioñ ibe ilø me uriak, ogwu Awaji kpoköt ikiluk uwgem ogbegbe, ike iriñ kpoboköt ikiluk m'ire kpunu muñ.

IKPA EYI ECHILIBE IBOOK m'emen ogugo yi ikijeen ibe ke Ikpa Awaji, eyi ore Bible Ikø Awaji ibobook is'inyi omø, eyi ikifuk m'ikikween egwe geeelek naña me uløk eyi ikikaañ is'inyi Ikø Awaji. Ikø Awaji ikana otitøñ is'inyi ukot kañ, ogetim eyi okitim ikpan ogwu oriara inyi omø, fituru eyi ekisa ikpukpo ibot-ejit kañ egwe geeelek, me muñ eyi okirø inyi ebek ikachat (ikarak) omø.

Ikisa Ikø Awaji igwøk lek-kañ itana ngbo geeelek, m'ikimønø omø kubøk umønø eyi ikisa imuñ ike ejit me akpalek kañ ekikup.

Ikimuñ ibeben utinkwurieñ mechien, eyi okirø inyi ikikeek m'ikirøñ ibe k'egbaañ omø melek Kraist igon m'utinkwurieñ, m'iya igbaañ igloñ Kraist ijomo me nkpa, m'ikiluk aya uwgem; m'ikisa ejit oyoyok ikiweek nkpo obaalek emen-inyoñ ikakaañbe okputut, inu eyi ekamuñbe chieñ. Ikikup me mbem ichechichini Awaji; ikikup si kubøk uti eyi ekiwop me agba muñ eyi okito nfut ya me ngbo kañ kubøk agoñ ya eyi nfut kañ okideke. Ata imuñ mechien Awaji okijot omø ejit, eyi okirø inyi omø ikaya iiibi, m'ire ikitet ukpoott nkpa. Ata Okwa 1:1-3; Jøn 15:1-14; 4:18-21.

OSO OGUGO AKOP

Jizos itumu ibe: “Em’ire ijomo me-nkpa me uwgem: ogwu økicheiek melek ña, ikerere ibe ke omø ikwu, moya iluk uwgem ufi; ogwu keya si okiluk uwgem m'ikicheiek melek ña, kpoya ikwu ufi isire ngbo ikakaañbe itata.” Jøn 11:25-26. “M’atikø k’Emi nkitumu inyi enyi ibe, ogwu keya

okino ikọ ńa m'ikichiek si melek ogwu oriam inu, ikakań ugwem ikakańbe itata, omọ kponiń me ufiek oyerebet eyi nkpa; ire emisańa omọ me nkpa isita; me ugwem.” Jọn 5:24. Nkpa ikakań unye m're ukpook me lek ogwu eyi Kraist, ikakań si unye ikoköt itutuku omọ. Emimen nkpa isire ntimkpaań. Jei, nkpa, ukjat otu ilolom eferen kwuń ya ikup m'owa? Jei, udøń nkpa, ntimkpaań kwuń ya ikup m'owa? . . . Kpańasi ilibi ukpook gomogomọ ukuuuk ogogók ita ya (nkpa okikpań ene) ikimuń ogwu-osat Awaji, ike ikikup me mbem ibobókọ ekwukwu ogwu oyerebet ikafiekbe isaña m'ubok ijo akpalek keyi. Emiro inyi ekwukwu me ibot-ejit kań inwọn m're ulobo nkpon eyi akpalek keyi okiköt ifiat m'ikirama isaba ikwań m's'ejít Gwuń Awaji ogwu keya isabe ibot-ejit kań imuń mechien; ogwu omọ okiluk ugwem inyi m'ikwu si inyi m're linyoń keyi okikup. Ebi-osat Awaji ekitup ntinti ibobókọ omọ itap ijaań enenen m'isi Awaji, ere ikọ Okań-ene me Ubøń kań mobe omọ: “Owu orø ijaań, ata ogwu usuń ogbe ibe etooń ejit melek, niń m'emen unwoń eyi Ogwukaań kwuń.” Matiu 25:21.

Eji ekinyi Awaji, ogwu okinyi ejí ntimkpaań itoń nańa m'ubok Okań-kiji Jizos Kraist. 1 Ebi Körnt 15:54-57.

Ogwu geelek okiluk inyi Awaji ikakilibi ukpook nkpa. Ngbø ibotele linyoń keyi isikem, ikisa unwoń ifo ujuja ama kań eyi ngbø ikakańbe itata. Pølu ogwu ikwań itumu ibe: “Emi nkikup m'etete inu iba okup m'uyot; mije nkakań unye ulök inanańa m'akpalek keyi m's'igooń Kraist iluk: eyiyi inwòn enenen igak ikokup m'akpalek keyi.” Ebi Filipai 1:23. Ogwu Awaji ikiluk m'ikakań ulök ichechichini Kraist isi m'isi, ogwu ngbø okwu m'utinkwurień m'isa eje Kań itaba omọ isibi m'ewe usuń. Ekwukwu Mbuban ikifo isi igwen itap me nkek kań ikọ eyi Jizos otumube, ibe: “Ikachiek ibe ejit ikiwuwoł enyi, ire enyi ikichiek melek Awaji, ikichiek si melek ńa. M'emen ukwo Nte ńa, owuwa ere nluk omowa . . . Magwu ikom inu m'ibókọ enyi itap melek ńa, inyi more ibe, ere mbakup, ere keya k'enyi ebekup si.” Jọn 14:1-4. Chień ikamomuń, utøń ikanqoń, ejit eyi ene ikakoköt ikek irion uke nkpo Awaji okineń isiń is'inyi ebi keya ikimuń omọ mechien. 1 Ebi Körnt 2:9. Kpunu usem eyi ebilene ekitumu me linyoń keyi eyi ebeköt isa ikpa iwele me-ire ikpok mbum ikpalek nbugbo me ikpile itoń eyi enenebe isiń m'emen inyoń isa-inyi ebi keya ikitim ikpań me linyoń keyi m'ikichiek si melek Jizos Kraist.

M'emen oso ogugo akop keyi ke ekirø ibe ejí ek'ekek inu obaalek nfo eyi ata ogwu Kraist. Setan ikaya ikakań unye m're omọ okikup ufi, mije, 'nkpa ebi mbuban ikikup uny'otu-ewe mechien Jehova.' Ata Okwa 116:15. Nnqoń ida ike ikinańa m'emen inyoń itaań ibe: “Ubgbana ikikup inyi ebi ikwokwu (me ebi ikikwu me ebi ibekwu) m'emen Okań-kiji bene me

ngboyi: a-n̄, ikei k'Ekwukwu Mbuban okitumu, inyi ema menaňa m'unye kwulukwulu ikwaan̄ greelek eyi ema ekikwukwulu m'emen, m'isiniň usikifi; miję otutuuk ikwaan̄ kibań ikigooń ema." Ichechili 14:13.

10. ITQŃ ILE EYI IFO AMA UNOQOŃ YA

OKPUTUT NTABA-UBOK M'UTOÑ

Ogwu mmuñbe mechieñ okifuk ikpa keyi, chiek ibe Awaji itap ubok inyi owu okaañ unye osa ejit kwuñ onyi Jizos Kraist, mije Omø itumu ibe, "Gwuñ ña Enerieñ (Enenwaañ), ny'Em ejit kwuñ." Urök 23:26. Omø monyi owu ejit otatana m'itap si aya ekwukwu m'ejit kwuñ. Kachiek ibe ejit eyi uleke ileke m'iyare, ifiañ owu ifiiñ is'itap me ijo irqo eyi ikiweek mije ogwu okitoon ejit melek ejit kañ ire ogwu welewewe: Ire ogwu okij'ije m'uriqñ inu, omø ke merø ibe inwinqo Urök 28:26. Tele otutuuk ijo me nrñlo kwuñ me libi góqñ ata-irqo mije nkukpe eyi ijo-irqo ire nkpa, ire inyeniyi eyi Awayi ire ugwem ikakañañbe itata naña melek Kraist Jizos Okaañ-kiji. Ebi Rom 6:23.

Owu ogwu ochechiek m'isa ugwem kwuñ inyi Awaji, "kitet ata ijejeeñ eyi Awaji me ichechiek me imuñ mechieñ eyi okikup m'emen Kraist Jizos kaañ nye", mije owu oriññ ogwu keya owu okichiek melek eyi erqbe owu oriññ ibe ke isoofñ isesiñ me igbagbala chieñ ikpo inu geelek eyi okitap m'ubok, kañ ibe ikisiñ isire usen ya. Nama lek-kwuñ kubok uwo me oniñ ichechiek eyi okikup mbaban, kiriak uriak m'emen Ekwukwu Mbaban, kisin lek-kwuñ m'imuñ mechieñ eyi Awaji, sa me igwuñ ikpo chieñ kwuñ melek Jizos, ogwu ore Oniin, me Atiko me Ugwem; Omø ire ibebene ichechiek kiji, Omø ikiñ inyi ichechiek kiji so ikup: Jizos ire Ubqoñ ebi ubqoñ me Okaañ ebi ikakañañ ene", ogwu obonu m'ugwat ikpokpulu ebi Kañ ifo.

"Ngbói, nkibene enyi itap m'ubok Jizos Kraist ogwu oboköt isiñ, m'ikitet enyi ikaañ inye kasi enyi ikana irqñ, ogwu oboköt isiñ, m'ikitet enyi ikaañ inye kasi enyi ikana irqñ, ogwu oboköt irq ibe enyi egoqñ esa m'unwqoñ eyi omin itongbugbo esibi utoofñ m'isi ngbugbo Kañ me kpunube nrñlo m'emen kinyi; Omø gaalek si, ogwu ore Awaji me Ogwunyaña oriññ-inu, ke nkinyi otutuuk itqñ me umin me irek ilile, me irek ubqoñ geelek, me unye, me unye-ikpokpulu, bene me ngbói sire ngbó geelek ikakañañbe itata, Amen." Judu 24-25.

ISBN 0 908367 635

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut etre obtenu en plus de 538 langues et dialectes parles dans le monde entier, a savoir: Afrique, Amerique, Asie, Extreme Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Telephone cellular, plaques, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur telephones Android.

Este livro "O Coracao do Homem" e obtfdo em mais de 538 linguas e dialectos falados em todo o mundo, a saber: (Africa, Asia, America do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem tambem esta agora disponivel em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telephones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent etre obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies europeennes ou africaines. Ils peuvent etre utilises en meme temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

I'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracteristicas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradeciamos que nos contacta-se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup apreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras linguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faça o favor de nos

informar. Pois nos gostarfamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangélique, des livres et des traités en plus de 538 langues, écrivez à:

Para obter gratuitamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 linguas diferentes escreva para:

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

info@angp.co.za

A Gospel Literature Mission financed by donations

Une Mission de littérature évangélique financée de dons
Missão de literatura Evangélica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)